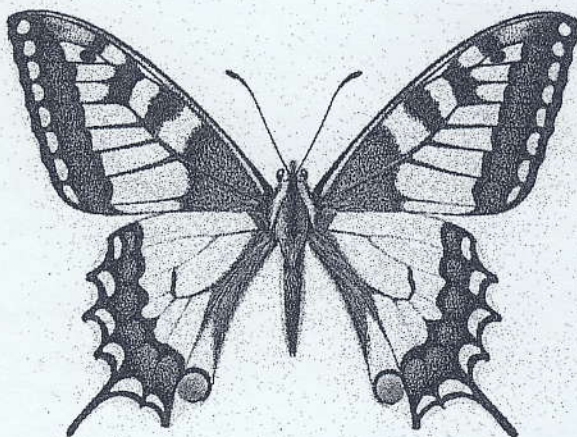
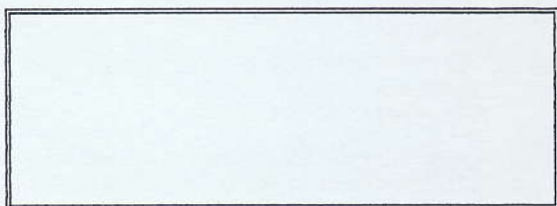

't Bieteutje

Driemaandelijks tijdschrift van
NATUURWERKGROEP MARKVALLEI
Jaargang 21 nr. 2 : april - mei - juni 2002

Verslag Ongewervelden 2001
in deze bieteut

Afgiftekantoor : 2320 Hoogstraten
V.U. : Wim Verschraegen, Heilig Bloedstraat 6, 2320 Hoogstraten

Colofon

't Bieteutje is het kwartaalblad van **NATUURWERKGROEP MARKVALLEI**
Deze werkgroep vormt de koepel van de volgende verenigingen :

- * NATUURPUNT MARKVALLEI VZW
- * J.N.M. MARKVALLEI VZW
- * V.M.P.A. HOOGSTRATEN VZW
- * V.M.P.A. DE KLAMPER VZW
- * V.E.L.T. NOORDERKEMPEN VZW

Natuurpunt Markvallei VZW :

Voorzitter

Drej Oomen
Klein Eyssel 29 a
2328 Meerle
☎ 03/315.02.45 (☎ 0476/53.58.44)

Secretaris

Wim Verschraegen
Heilig Bloedstraat 6
2320 Hoogstraten
☎ 03/314.47.75 (☎ 0497/28.18.66)

Penningmeester

Jaak Brosens
Kerkstraat 48
2328 Meerle
☎ 03/315.74.41 (☎ 0495/26.74.41)

Werkgroep Beleid

Dimitri Van Pelt
Moerstraat 48
23203 Hoogstraten
☎ 03/314.35.14 (☎ 0476/90.72.49)

Werkgroep Natuurstudie

Stijn Leestmans
's Boschstraat 17
2320 Hoogstraten
☎ 03/314.37.84 (☎ 0479/93.21.12)

Werkgroep Reservaten en ondervoorzitter

Jef Leestmans
Moerstraat 27
2320 Hoogstraten
☎ 03/314.60.14 (☎ 075/69.53.53)

Werkgroep Natuureducatie

Drej Oomen (zie hoger)

J.N.M. Markvallei VZW

Ingrid Brosens
Heilig Bloedstraat 6
2320 Hoogstraten
☎ 03/314.47.75 (☎ 0497/28.18.66)

V.E.L.T. Noorderkempen VZW

Jan Horsten
Grote Plaats 33
2323 Wortel
☎ 03/314.22.55

Leden van V.M.P.A., V.E.L.T. en van andere Natuurpunt- of JNM-afdelingen kunnen zich abonneren op 't Bieteutje door overmaking van 4 € op rekeningnummer 523-0453829-41 onv. Natuurpunt Markvallei, Kerkstraat 48, 2328 Meerle met vermelding van "'t Bieteutje 2002".

Kennismaking met de Bonte Klepper

Op de rand van onze afdeling, op het grondgebied Rijkervorsel, en begrensd door het kanaal en het Ainal-natuurgebied De Volharding, liggen 7 ha heide, vennen en bossen : de Bonte Klepper.

In 1992 verkreeg De Wielewaal dit unieke terrein door een schenking. Een enthousiaste ploeg natuurliefhebbers stak de handen uit de mouwen om de schaarse heidevegetatie tot nieuw leven te brengen, om de boomopslag (berk en wilg) terug te dringen en om een verland ven opnieuw het uitzicht en de omvang te geven die op de 18de eeuwse Ferrariskaart te vinden was.

Al na enkele jaren was het resultaat van deze arbeid duidelijk zichtbaar : naast de oevers van het ven en op de geplagde stukken in de heide bloeien Kleine Zonnedauw, Witte en Bruine Snavelbies, Veenpluis en uiteraard Dopheide en Struikheide.

In de vijver broeden jaarlijks 2 koppeltjes Dodaars en in de omringende vegetatie verblijven Rietgors, Tuinfluiter, Gekraagde Roodstaart, Boompieper en Kleine en Grote Bonte Specht.

Een bijzonder rijke vertegenwoordiging van libellen en juffers trekt ook predators aan en in de zomer smullen de Boomvalken van deze gedekte tafel!

De Bonte Klepper (een oud-Kempische naam voor Grauwe Klauwier) heeft belangrijke burens. De Volharding , eigendom van Ainal, afdeling natuur, is een gebied met heel wat kweekvijvers voor vis en met een enorm vogelbestand. Iets verder ligt het Klokkeven (nog steeds in privé-bezit). Meer dan 100 ha natuurgebied, niet vrij toegankelijk, zorgen voor de noodzakelijke rust voor onze roofvogels : Havik, Sperwer, Torenvalk en Buizerd bezoeken geregeld "het kleine reservaat".

Ook op archeologisch vlak heeft de Bonte Klepper al enkele geheimen prijsgegeven : silex pijlpunten en vuistkeien werden bij de aanleg van het ven opgegraven, wat bewijst dat onze voorouders hier op jacht gingen.

Maar genoeg toevertrouwd aan het papier : graag nodig ik jullie uit om zelf met de Bonte Klepper en de Volharding kennis te maken ! En dit naar aanleiding van de Open Natuurdag. Op zondag 5 mei ... spreken we af om 9 uur en om 14 uur bij de ingang van het reservaat.

Bij nat weer : laarzen gewenst !

Richard Vergaelen
Conservator Natuurpunt Afdeling Markvallei

Natuurpunt-weekend in de Eiffel
donderdag 9 tot zondag 12 mei 2002

Met het Hemelvaartweekend gaat Natuurpunt op reis. Deze keer naar het Duitse Eiffelgebergte. We zoeken er naar vroege orchideeën, vlinders en ander grut, zingende vogeltjes, hagedissen, ... kortom al het moois dat de natuur ons te bieden heeft!

's Avonds en tussendoor is er natuurlijk ook veel tijd voor pret en vertier.

Wil je mee op dit lente-weekend?

Schrijf je dan in bij Ingrid Brosens (03 314 47 75 of ingridwim@hotmail.com) en stort € 65 op het volgende rekeningnummer van Natuurpunt Markvallei: 523-0453829-41 met vermelding van Eiffel.

Als je bent ingeschreven, krijg je later een brief met alle praktische informatie.

JNM-kamp in Torgny
maandag 22 tot zondag 28 juli 2002

Zoals elke zomer gaat JNM-Markvallei op kamp. Van groot tot klein gaan we samen naar het zuidelijkste puntje van het land: Torgny! ...als we dan de grens oversteken, kunnen we nog even dromen van het voorbijge kamp. De waarnemingen zullen immers niet moeten onderdoen, want op de kalkhellingen is er leven in overvloed.

Wil je mee op kamp ?

Schrijf je dan in bij Wim Aerts (014 41 71 20) en laat je mama of papa € 75 overschrijven op de rekening van JNM-Markvallei: 414-6083721-14.

Later brengen we je dan een kampboekje.

Wandelen met het oog voor de natuur

Je kan de natuur niet beter leren kennen dan door deel te nemen aan een echte natuurwandeling. Natuurpunt maakt er vanaf dit jaar werk van. Elke eerste zondag van de maand vertrekken we ergens in de fusiegemeente. Om 9.00 uur staan onze gidsen paraat om een gebied in de eigen regio te gaan verkennen. Niet door grote afstanden af te leggen, maar vooral door oog en oor te hebben voor hetgeen zich in de natuur rondom ons afspeelt. Blijkbaar is de interesse groot. We mochten telkens meer dan veertig deelnemers verwelkomen, een succes.

Nochtans verliep alles in het begin niet zoals we hoopten. Door omstandigheden moesten we enkele keren improviseren, maar we hebben uiteindelijk onze draai gevonden. Je mag de nieuwjaarswandeling, in en rond de Strijbeekse Heide, gerust als opener beschouwen. Geert Brosens leidde ons rond in een voor velen onbekend gebied. We maakten er ook kennis met de Nederlandse manier om aan natuurbeheer te doen en we ontdekten dat ook onze noorderburen opteren voor open bossen en natuurgebieden, zij het wel met enige restricties. De borrel nadien in het cafeetje onder de kerktoren, heeft de banden nog wat sterker aangehaald.

Op de eerste zondag van de maand februari pakten we de wandeling langsheen de Aschputten, de Mosten, de markmeanders, de watermolen in Meersel-Dreef en het Kapucijnenklooster en omgeving aan. Opnieuw mochten we een flinke delegatie natuurwandelaars verwelkomen. Geert nam deze wandeling opnieuw voor zijn rekening en kreeg deze keer hulp van Katrien, Ria en Jaak. De Markvallei heeft nog heel wat fraais te bieden en het feit dat we er met de Aschputten een eigen natuurreservaat beheren is daar zeker niet vreemd aan.

In de maand maart weken we uit naar het gehucht Bolk, in Rijkevorsel. Het werd een flinke wandeling onder leiding van Jack Govaerts. We kregen naast mossen, zwammen, planten en struiken ook onze eerste grutto's van het jaar te zien en te horen. Indrukwekkend waren ook de termiekende buizerds. Voor mensen die het nooit eerder zagen was het ongetwijfeld een prachtig zicht. Nadien lesten we de dorst in het vertrouwde Bolks Heike.

De volgende maanden staan opnieuw wandelingen op het programma, elke eerste zondag van de maand. Geïnteresseerden kijken in de agenda of vragen gewoon een wandelkalendertje. Handig om bij de hand te hebben en zo sla je wellicht geen enkele wandeling over.

Info: Jack Govaerts (tel.03/315.71.85)

Drej Oomen

Inzameling oude munten Natuurpunt Markvallei

De volgende munten werden door onze afdeling afgegeven aan de Europabank Merksem voor Natuurpunt.

		Euro
Finland:	6.70 FIM	1.1269
Denemarken:	3 DKK	0.4037
Zweden:	10.10 SEK	1.1126
Duitsland:	0.40 DEM	0.2045
Ierland:	0.10 IEP	0.1270
Engeland:	3.325 GBP	5.4508
Frankrijk:	36 FRF	5.4881
Oostenrijk:	17.35 ATS	1.2609
Spanje:	265 ESP	1.5927
Griekenland:	195 GRD	0.5723
Polen:	20 PLN	5.4983
Italië:	900 ITL	0.4648
Nederland:	0.20 NLG	0.0908
België:	5 BEF	0.1239
Rusland:	0.10 RUB	
	Totaal	23.5173 €

Waarnemingen busreis Zeeland – 10/02/2002

Aalscholver	Jan van Gent	Roodkeelduiker
Alk	(dood)	Rosse grutto
Bergeend	Kauw	Rotgans
Blauwe kiekendief	Kemphaan	Ruigpootbuizerd
Blauwe reiger	Kievit	Scholekster
Bontbekplevier	Kleine	Slechtvalk
Bonte strandloper	mantelmeeuw	Slobeend
Brandgans	Kleine zilverreiger	Smelleken
Brilduiker	Kluut	Smient
Bruine kiekendief	Kneu	Sperwer
Buizerd	Knobbelzwaan	Spreeuw
Candese gans	Kokmeeuw	Steenloper
Dieteenstrandloper	Kolgans	Stormmeeuw
Dodaars	Koolmees	Tafeleend
Eidereend	Koperwiek	Toppereend
Ekster	Krakeend	Torenvalk
Fazant	Kramsvogel	Tureluur
Fuut	Kuifduiker	Turkse tortel
Goudplevier	Kuifeend	Vink
Graspieper	Lepelaar	Vlaamse gaai
Grauwe gans	Meerkoet	Waterhoen
Groenling	Merel	Watersnip
Grote	Middelste zaagbek	Wilde eend
mantelmeeuw	Nijlgans	Wintertaling
Grote zaagbek	Noordse	Wulp
Grote zeeëend	stormvogel (dood)	Zeekoet (dood)
Holenduif	Patrijs	Zilvermeeuw
Houtduif	Pijlstaart	Zilverplevier
Houtsnip	Pimpelmees	Zwarte kraai
Huismus	Rietgans	Zwarte zeeëend
IJseend	Roek	

Paddestoelen in de Halsche-Beemden

Harrie Hendrickx en J. Gelderblom inventariseerden in 2001 de paddestoelen in de Halsche-Beemden en het Merkske te Minderhout. Hierbij vind je hun indrukwekkende lijst met soorten.

DATUM	GENUS	SOORTNAAM	NEDNAAM
2001.05.27	AcrospERMum	compressum Tode: Fr.	
2001.05.27	AcrospERMum	compressum Tode: Fr.	
2001.10.20	Alnicola	scolecina (Fr.) Romagn.	Donkere elzenzompzwam
2001.10.20	Amanita	rubescens Pers.: Fr.	Parelananiet
2001.10.20	Armilaria	ostoyae (Romagn.) Herink	Sombere honingzwam
2001.10.20	Ascocoryne	sarcoides (Jacq.: Fr.) J.W.Groves & Wilson	Paarse knoopzwam
2001.05.27	Belonopsis	hydrophila (P.Karst.) Nannf.	Oevertilmollisia
2001.05.27	Belonopsis	hydrophila (P.Karst.) Nannf.	Oevertilmollisia
2001.05.01	Bjerkandera	adusta (Willd.: Fr.) P.Karst.	Grijze buisjeszwam
2001.10.20	Bolbitius	vitellinus (Pers.: Fr.) Fr.	Dooiergele mestzwam
2001.05.01	Calloria	neglecta (Lib.) B.Hein	Brandnetelschijfje
2001.05.27	Calycina	herbarum (Pers.: Fr.) Dennis	Gewoon poederkelkje
2001.05.27	Calypetella	campanula (Nees: Pers.) W.B.Cooke	
2001.05.27	Calypetella	capula (Holmsk.: Fr.) Quél.	Brandnetelklokje
2001.10.20	Calypetella	capula (Holmsk.: Fr.) Quél.	Brandnetelklokje
2001.05.27	Chondrostereum	purpureum (Pers.: Fr.) Pouzar	Paarse korstzwam
2001.10.20	Chondrostereum	purpureum (Pers.: Fr.) Pouzar	Paarse korstzwam
2001.05.27	Cistella	grevillei (Berk.) Raschle	Plat rijpkelkje
2001.07.29	Clavulina	coralloides (L.: Fr.) J.Schröt.	Witte koraalzwam
2001.05.01	Coprinus	disseminatus (Pers.: Fr.) Gray	Zwerminktzwam
2001.10.20	Coprinus	disseminatus (Pers.: Fr.) Gray	Zwerminktzwam
2001.05.01	Coprinus	domesticus (Bolton: Fr.) Gray	Grote viltinktzwam
2001.10.20	Coprinus	micaceus (Bull.: Fr.) Fr. s. l.	Glimmerinktzwam
2001.10.20	Coprinus	radicans Romagn.	Grootsporige stinkinktzwam
2001.05.01	Corioloipsis	trogii (Berk.) Domanski	Bleke borstelkurkzwam
2001.10.20	Corioloipsis	trogii (Berk.) Domanski	Bleke borstelkurkzwam
2001.05.27	Cudoniella	clavus (Alb. & Schwein.: Fr.) Dennis	Waterknoopje
2001.05.27	Cyathicula	cyathoidea (Bull.: Fr.) De Thuemen	Gewoon geleikelkje
2001.05.27	Daedaleopsis	confragosa (Bolton: Fr.) J.Schröt.	Roodporiehoutzwam
2001.05.01	Enteridium	lycoperdon (Bull.) M.L.Farr	Zilveren boomkussen
2001.05.27	Enteridium	lycoperdon (Bull.) M.L.Farr	Zilveren boomkussen
2001.10.20	Entoloma	rhodopolium f. nidorosum (Fr.) Noordel.	Stinksatijnzwam
2001.10.20	Exidia	thuretiana (Lév.) Fr.	Stijfselzwam
2001.07.29	Fuligo	septica (L.) F.H.Wigg.	Runbloem
2001.10.20	Fuligo	septica (L.) F.H.Wigg.	Runbloem
2001.07.29	Galerina	hypnorum (Schrank: Fr.) Kühner	Geelbruin mosklokje
2001.05.27	Ganoderma	australe (Fr.) Pat.	Dikrandtonderzwam
2001.05.01	Ganoderma	lipsiense (Batsch) Atk.	Platte tonderzwam
2001.05.27	Ganoderma	lipsiense (Batsch) Atk.	Platte tonderzwam
2001.07.29	Ganoderma	lipsiense (Batsch) Atk.	Platte tonderzwam
2001.07.29	Ganoderma	resinaceum Boud.	Harslakzwam
2001.10.20	Ganoderma	resinaceum Boud.	Harslakzwam
2001.05.27	Hymenoscyphus	consobrinus (Boud.) Hengstm.	Geelwit vlieskelkje
2001.05.01	Hymenoscyphus	repandus (W.Phillips) Dennis	Slank vlieskelkje

2001.05.01	Hypoholoma	fasciculare (Huds.: Fr.) P.Kumm.	Gewone zwavelkop
2001.10.20	Hypoholoma	fasciculare (Huds.: Fr.) P.Kumm.	Gewone zwavelkop
2001.05.01	Hypocrea	pulvinata Fuckel	Poederige kussentjeszwam
2001.05.01	Hypoxylon	multiforme (Fr.: Fr.) Fr.	Vergroeide kogelzwam
2001.07.29	Inocybe	geophylla (Fr.: Fr.) P.Kumm.	Satijnvezelkop
2001.10.20	Inocybe	geophylla (Fr.: Fr.) P.Kumm.	Satijnvezelkop
2001.05.01	Inonotus	radiatus (Sowerby: Fr.) P.Karst.	Elzenweerschijnzwam
2001.10.20	Laccaria	laccata (Scop.: Fr.) Cooke	Gewone fopzwam
2001.05.27	Lachnella	villosa (Pers.: Fr.) Gillet	Wit wolschijfje
2001.05.27	Lachnum	controversum (Cooke) Rehm	Rietfranjekelkje
2001.05.27	Lachnum	controversum (Cooke) Rehm	Rietfranjekelkje
2001.05.27	Lachnum	nudipes (Fuckel) Nannf.	Spireafranjekelkje
2001.10.20	Lactarius	quietus (Fr.: Fr.) Fr.	Kaneelkleurige melkzwam
2001.10.20	Lactarius	tabidus Fr. s.s.	Rimpelende melkzwam
2001.05.27	Lasiosphaeria	ovina Ces. & De Not.	Eivormig ruigkogeltje
2001.05.01	Leptosphaeria	acuta (Hoffm.: Fr.) P.Karst.	
2001.05.27	Leptosphaeria	acuta (Hoffm.: Fr.) P.Karst.	
2001.05.27	Leptospora	rubella (Pers.: Fr.) Rabenh.	
2001.10.20	Lycogala	epidendrum (L.) Fr.	Bloedweizwam
2001.07.29	Marasmius	curreyi Berk & Broome	Oranje grastaailing
2001.05.27	Marasmius	rotula (Scop.: Fr.) Fr.	Wieltje
2001.07.29	Marasmius	rotula (Scop.: Fr.) Fr.	Wieltje
2001.07.29	Megacollybia	platyphylla (Pers.: Fr.) Kotlaba & Pouzar	Breedplaatstreephoed
2001.05.27	Melanotus	phillipsii (Berk. & Broome) Singer	Schelpkaalkopje
2001.05.27	Mollisia	clavata Gremmen	Viltige mollisia
2001.05.27	Mollisia	melaleuca (Fr.: Fr.) Sacc.	Zwartwitte mollisia
2001.05.27	Mollisia	revincta (P.Karst.) Rehm	
2001.05.27	Mycena	acicula (Schaeff.: Fr.) P.Kumm.	Oranje dwergmycena
2001.10.20	Mycena	acicula (Schaeff.: Fr.) P.Kumm.	Oranje dwergmycena
2001.10.20	Mycena	galericulata (Scop.: Fr.) Gray	Helmmycena
2001.05.27	Mycena	speirea (Fr.: Fr.) Gillet	Kleine breedplaatmycena
2001.10.20	Mycena	vitilis (Fr.) Quél.	Papilmycena
2001.05.01	Nectria	cinnabarina (Tode: Fr.) Fr.	Gewoon meniezwammetje
2001.05.27	Niptera	pilosa (Crosby) Boud.	
2001.07.29	Oligoporus	subcaesius (David) Ryvarden & Gilb.	Vaalblauwe kaaszwam
2001.10.20	Oligoporus	subcaesius (David) Ryvarden & Gilb.	Vaalblauwe kaaszwam
2001.05.27	Peziza	cerea Sow.: Fr.	Wasgele bekerzwam
2001.10.20	Peziza	cerea Sow.: Fr.	Wasgele bekerzwam
2001.10.20	Pholiota	populnea (Pers.: Fr.) Kuyper & Tjall.-Beuk.	Wollige bundelzwam
2001.05.01	Piptoporus	betulinus (Bull.: Fr.) P.Karst.	Berkenzwam
2001.10.20	Pleurotus	ostreatus (Jacq.: Fr.) P.Kumm.	Gewone oesterzwam
2001.05.01	Pluteus	cervinus (Schaeff.: Fr.) P.Kumm.	Gewone hertezwam
2001.07.29	Pluteus	cervinus (Schaeff.: Fr.) P.Kumm.	Gewone hertezwam
2001.05.01	Polyporus	badius (Pers. -> Gray) Schwein.	Peksteel
2001.10.20	Polyporus	badius (Pers. -> Gray) Schwein.	Peksteel
2001.05.27	Polyporus	ciliatus Fr.: Fr.	Voorjaarshoutzwam
2001.07.29	Psathyrella	candolleana (Fr.: Fr.) Maire	Bleke franjehoed
2001.05.01	Psathyrella	spadiceogrisea (Schaeff.: Fr.) Maire	Vroege franjehoed
2001.05.27	Psilachnum	chrysostigmum (Fr.: Fr.) Raitv.	Berijpt varenschotelje
2001.05.27	Pyrenopeziza	millegriana Boud.	Moerasspirea-uitbrekkomm
2001.05.01	Rhopoglyphus	filicinus (Fr.: Fr.) Nitschke	Adelaarsvarenstreepzwam
2001.10.20	Russula	betularum Hora	Roze berkenrussula
2001.10.20	Russula	fragilis (Pers.: Fr.) Fr.	Broze russula
2001.10.20	Russula	ochroleuca Pers.	Geelwitte russula
2001.10.20	Russula	parazurea Jul.Schäff.	Berijpte russula
2001.05.01	Schizophyllum	commune Fr.: Fr.	Waiertje
2001.10.20	Schizophyllum	commune Fr.: Fr.	Waiertje

2001.10.20	Scleroderma	citrinum Pers.: Pers.	Gele aardappelbovist
2001.05.01	Scutellinia	scutellata (L.: Fr.) Lambotte	Gewone wimperzwam
2001.05.27	Scutellinia	scutellata (L.: Fr.) Lambotte	Gewone wimperzwam
2001.10.20	Scutellinia	scutellata (L.: Fr.) Lambotte	Gewone wimperzwam
2001.05.01	Stereum	hirsutum (Willd.: Fr.) Pers.	Gele korstzwam
2001.10.20	Stereum	hirsutum (Willd.: Fr.) Pers.	Gele korstzwam
2001.05.01	Trametes	versicolor (L.: Fr.) Pilát	Gewoon elfenbankje
2001.10.20	Trametes	versicolor (L.: Fr.) Pilát	Gewoon elfenbankje
2001.10.20	Tubaria	conspersa (Pers.: Fr.) Fayod	Zemelig donsvoetje
2001.05.27	Unguicularia	millipunctata (Lib.) Dennis	Zwermwaterkelkje
2001.05.01	Uromyces	ficariae Tul.	Speenkruidroest
2001.10.20	Xylaria	hypoxylon (L.: Fr.) Grev.	Geweizwam
2001.07.29	Xylaria	polymorpha (Pers.) Grev.	Houtknotszwam

Wandelkalender Plantenwerkgroep

De wandelingen gaan altijd door op donderdagavond en bijeenkomst is steeds om **19.00 uur**.

18 april: Frankenberg – Meer

25 april: Aschputten – Meer

2 mei: Vlinderwei Halsche Beemden

16 mei: B5-35-21 Bolk Rijkvorsel

23 mei: B5-35-23 Bolk Rijkvorsel

30 mei: Frankenberg – Meer

6 juni: Aschputten – Meer

13 juni: Vlinderwei Halsche Beemden

20 juni: B5-35-24 Bolk Rijkvorsel

27 juni: B5-35-31 Bolk Rijkvorsel

4 juli: B5-35-32 Bolk Rijkvorsel

11 juli: B5-35-41 Bolk Rijkvorsel

18 juli: B5-35-42 Bolk Rijkvorsel

Frankenberg-Meer

Aschputten – Meer

Vlinderwei Halsche Beemden

Vertrekpunt

Vredesboom te Meer
(café Fortuin)

Vredesboom te Meer
Kerkplein Minderhout

Dorpsplein Wortel

Dorpsplein Wortel

Vredesboom te Meer

Vredesboom te Meer
Kerkplein Minderhout

Dorpsplein Wortel

Dorpsplein Wortel

Dorpsplein Wortel

Dorpsplein Wortel

Dorpsplein Wortel

Vredesboom te Meer

Vredesboom te Meer

Kerkplein Minderhout

De drie laatste data worden later meegedeeld, afhankelijk of er al of niet gemaaid is.

Meer informatie bij uw PWG-verantwoordelijke:

Jack Govaerts (03 315 71 85)

Dagvlinders

Zoals al de andere jaren hebben we ons ook dit jaar weer beziggehouden met het inventariseren van *Bonte dikkopjes* (*Carterocephalus palaemon*) van Wortel Kolonie en de 'Schootsen Hoek'. Ook dit jaar waren de beestjes weer goed vertegenwoordigd met dagtotalen tot bijna 100 expl. De totale populatie mag volgens ons geschat worden op minimum 150 stuks. Toch zijn er nog vele beheersmogelijkheden in het gebied mogelijk om dit, toch wel zeldzame, mooie vlindertje meer kansen te bieden.

Dit jaar hebben we ervoor gekozen de dieren een 9 dagen na elkaar op te volgen en dit van het begin van de vliegperiode tot op het moment dat de aantallen daalden. De eerste maal dat we zijn gaan inventariseren was rond 20/05/2001. De grootste aantallen hadden we op 25, 26 en 27 mei. De bedoeling is ook dit jaar de diertjes tijdens de gehele vliegperiode op te volgen (een drietal weken). Het is ook nog dringend nodig om ons bezig te houden met vegetatieve kenmerken van de dreven en de keuze van de nectarplanten.

Spijtig genoeg hebben we de tweede noemenswaardige populatie van het *bont dikkopje* in het 'Rommens bos' niet kunnen opvolgen wegens het tijdgebrek veroorzaakt in Wortel Kolonie. Dit is één van de zaken die moet veranderen in 2002.

Ook in 2001 zijn er weer rupsen van de *Koninginnepage* (*Papilio machaon*) gevonden in de Markvallei. Voor de tweede keer op rij in de tuin van fam. Hoeymans. Het betrof dit jaar 5 expl. die wederom op het loof van wortels werden gevonden. Ook ten huize Verschraegen in de Minderhoutsestraat vlogen er *Koninginnepages* rond de wortelen en werden er nadien rupsen gevonden.

We weten niet of het de mensen reeds is opgevallen maar er zijn nog maar weinig *kleine vossen* (*Aglais urticae*) te bespeuren in onze streek. De populatie is plotseling ineengestort. Toch is het opvallend dat het er ieder najaar op lijkt dat de populatie zich herstelt. Vanaf de tweede helft van

augustus zijn ze meestal weer te bewonderen in de tuinen op de geurende bloemen. Iemand die een kleine vos opmerkt in 2002 wordt vriendelijk verzocht die waarneming door te sturen naar Bart Hoeymans. Hierdoor kunnen we deze vlinder wat meer op de voet volgen.

Ook waarnemingen van vlinders en rupsen van koninginpages in de tuin zijn meer dan welkom.

Nachtvlinders

Dit jaar hebben we zeer weinig aan nachtvlinderinventarisatie gedaan. Dit omdat we geen tijd hadden om te gaan inventariseren met de lamp of met smeer (lokmiddel). We waren namelijk druk bezig met het poelenproject dat in 2001 liep. Het gevolg was dat we 's nachts met een zaklamp en broekbotten rondliepen en amfibieën aan het inventariseren waren. Toch hebben we een paar mooie waarnemingen.

Regelmatig hangt Bart thuis de kwikdamplamp zodat hij toch nog enkele waarnemingen kan maken voordat hij naar het werk gaat. Op 18 juni leverde dit een *Ligusterpijlstaart* (*Sphinx ligustri*) op. Een andere waarneming die in die tuin was een *Meekrapvlinder* (*Macroglossum stellatarum*) op 13 september. Deze trekvlinder uit het zuiden van Europa is voor ons een jaarlijkse gast met enkele exemplaren. Dit jaar was eerder pover met slechts één waarneming.

Eén van de mooiste waarnemingen verleden insectenseizoen deden we wederom in de tuin van Bart. Het betrof hier weer een trekvlinder uit het zuiden van ons continent, doch ditmaal betrof het iets uitzonderlijks. We hadden de eer kennis te mogen maken met de *Glasvleugelpijlstaart* (*Hemaris fuciformis*). Dit prachtige diertje hebben we goed kunnen bezichtigen op onze naar lavendel ruikende was die hing te drogen aan onze waslijn. Het diertje zocht naar voedsel op onze lichtblauwe bedovertrek.

Sprinkhanen

Het voornaamste dat valt te vertellen over de sprinkhanen dit jaar situeert zich in het gebiedje 'Den Duivelskuil' te Vlimmeren, eigendom van de afdeling Natuur. Tijdens een studie die is uitgevoerd door een Wielewaal

project (als we het goed voorhebben), zijn twee zeldzame soorten ontdekt. Het betreft hier het *Zanddoorntje* (*Tetrix ceperoi*) en de *Kustsprinkhaan* (*Chorthippus albomarginatus*). Toch wel uitzonderlijke soorten voor de provincie. Tevens heeft onze werkgroep er nog de aanwezigheid opgemerkt van verschillende *Sikkelsprinkhanen* (*Phaneroptera falcata*). Deze goed vliegende soort behoort tot één van die zuidelijke insecten die hun leefgebied aan het uitbreiden zijn naar het noorden. Het blijft het vermelden waard dat er nog steeds *Veldkrekel*s (*Gryllus campestris*) in mooie aantallen aanwezig zijn aan 'Den Duivelskuil'. Dit mooie reservaatje dient ook in de toekomst nog goed opgevolgd te worden aangezien het een veelbelovend gebied is.

Libellen

Ook dit jaar vlogen er weer veel *Verwitssnuiten* (*Leucorrhinia dubia*) in Wortel-Kolonie. Op sommige dagen telden we 100 expl. Op de poel in de akker met akkeronkruiden vloog een *Vuurlibel* (*Crocothemis erythraea*). Deze zuideuropese soort werd voor de eerste maal opgemerkt in het Hoogstraatse (in 2000 vloog de soort al wel in de Bonte Klepper te Rijkevorsel). *Bosbeekjuffers* (*Calopteryx virgo*) vliegen langs het Merkske in Minderhout. Blijkbaar kunnen deze beekjuffers flinke afstanden afleggen. In 2001 werd een expl. waargenomen in een dreef in de Schootse Hoek en enkele jaren geleden een expl. in een dreef van Wortel-Kolonie. Er werd ook voor het eerste een *Koraaljuffer* (*Ceriagrion tenellum*) gezien in vrij grote aantallen in Wortel-Kolonie.

In de Bonte Klepper vlogen 5 *Kleine roodoogjuffers* (*Erythromma viridulum*).

In de Duivelskuil te Vlimmeren werden 25 *Verwitssnuiten* (*Leucorrhinia dubia*) geteld. Hier werd ook een *Koraaljuffer* (*Ceriagrion tenellum*) opgemerkt.

In de Halsche-Beemden werden nog 3 *Kleine roodoogjuffers* (*Erythromma viridulum*) waargenomen op de 'grootste poel'.

Er werd ook gewandeld langs het Merkske om de beekjuffers te inventariseren. Zo werden er 16 juni 2001 372 *Weidebeekjuffers* (*Calopteryx splendens*) geteld vanaf de monding van het Merkske

(Volmolenbrug te Minderhout) tot aan het reservaat de 'Halsche Beemden'. Op dit stuk vlogen geen *Bosbeekjuffers* (*Calopteryx virgo*). Deze soort komen we pas tegen vanaf het reservaat. Er werd ook een nieuwe soort voor de Markvallei langs het Merkske ontdekt, namelijk de *Metaalglaslibel* (*Somtochlorella metallica*). Deze soort vliegt wel juist op Nederlands grondgebied.

Ook aan de '3-gezusters' te Meer werd één *Weidebeekjuffer* gezien.

Wespen

Wespen, het is zo'n groepje van diertjes waarvan onze werkgroep eigenlijk geen 'klos' van afweet. Toch moet je niet gestudeerd hebben om de *Hoornaar* (*Vespa crabro*) te kunnen herkennen. Het is onze grootste wesp (zo'n 3 cm groot) en heeft veel rood op het lichaam naast het traditionele zwart en geel. Dit diertje was vroeger (enkele jaren terug) toch wel vrij zeldzaam. We hebben hem in 2001 weer op verschillende plaatsen gezien. Individuen aan de 'Halsche Beemden' en 'den Desta'. Maar ook een nest te 'Wortel Kolonie' in een holle boom. Vroeger dacht men dat men van de steek kon sterven. Een collega van afdeling Natuur heeft er twee boven op zijn kruin gehad en is nog steeds kerngezond. Dus zo'n vaart zal het niet lopen. Toch een mooi beestje om op te volgen.

Bart Hoeymans
Ingrid Brosens
Wim verschraegen

Basiscursus Insecten

Inschrijven voor deze cursus is verplicht, en zoals je in de vorige bieteut kon lezen moest dit voor 1 april. Wie snel is kan misschien nog meedoen.

Voor de ingeschreven enthousiastelingen volgen hier de data:

Theorie: lessen op 17 mei en 24 mei in het Jan Spannenbrugmuseum, telkens van 19.30 uur tot 22.30 uur.

Praktijk: excursies op 26 mei in de Elsakker te Meerle (kerk Meerle om 14.00 uur) en op 15 juni in de Halsche Beemden te Minderhout (kerk Minderhout om 14.00 uur)

Meer informatie bij: Wim Verschraegen (03 314 47 75)

Werkingsverslag 2001 P.W.G. Plantenwerkgroep Markvallei

Door de mond en klauwzeer zijn we het afgelopen jaar noodgedwongen later begonnen met het inventariseren. Vooral in onze regio de grensstreek, ons werkingsgebied werd alles zeer strikt afgesloten. Wij begrepen natuurlijk wel de ongerustheid van de landbouwers en zijn daarom veel later met het inventariseren begonnen.

Onze eerste inventarisaties zijn we pas begonnen op 10/05 en dit dan op onze eigen natuurreservaten. In de maand juni zijn we begonnen met het inventariseren van openstaande uurhokken in het kader van een nationale planteninventarisatie van het Floristisch Onderzoek voor Natuurbehoud.

Volgende gebieden zijn geïnventariseerd :

- 10/05 Markmeander Groot Eyssel Meerle.
- 17/05 Frankenberg Meer.
- 31/05 Halsche Beemden Minderhout.
- 07/06 Uurhok B5 – 35 – 11 Rijkevorsel.
- 14/06 Uurhok B5 – 35 – 12 Rijkevorsel.
- 21/06 Uurhok B5 – 35 – 13 Rijkevorsel.
- 28/06 Uurhok B5 – 35 – 14 Rijkevorsel.
- 05/07 Uurhok B5 – 35 – 22 Rijkevorsel.

Van alle activiteiten zijn verslagen opgemaakt die op eenvoudig verzoek te verkrijgen zijn via het secretariaat.

Adres secretariaat : p.a. Donckstraat 12, 2321 Hoogstraten
Telefoon : 03/ 315 71 85 .

*Voorzitter
Jack Govaerts*

Overstromingen Halsche-Beemden

Voor het derde interview, ging uw sympathieke reporterke te rade bij Bart Hoeymans uit Minderhout. Na plaatsgenomen te hebben in één of andere drankgelegenheid was uw reporterke klaar om de vragen af te vuren.

Reporterke : Dag mijnheer Hoeymans of hoe zal ik je aanspreken ?

Dhr. Hoeymans : Zeg maar Hoeyke, dat is lang geleden dat ze me zo nog genoemd hebben.

Reporterke : Laten we het hebben over de zware overstroming van februari in de Halsche-Beemden te Minderhout.
Wat was uw eerste reactie toen je zag dat het er zo nat was ?

Hoeyke : Vochtig!

Reporterke : Alleen maar vochtig ?

Hoeyke : En nat en hoog en ik had schrik voor mijn botten. Dat kwam onmiddellijk in mij op.

Reporterke : Was je niet in paniek toen je je brug, het zogenaamde 'Hoeymansbruggetje' zo onder water zag liggen ?

Hoeyke : Ja, want dat kan beginnen rotten. Daardoor hebben we het gemaakt van de beste kwaliteit, treinbilzen en kastanje.

Reporterke : Ben je niet nat geworden met die overstromingen ?

Hoeyke : Nat en niet nat. Eigenlijk half.

Reporterke : En welke helft werd er dan nat ?

Hoeyke : tot aan de 'grote fluit'

Reporterke : Hoe kwam het dat je nat werd ?

Hoeyke : We waren aan het inventariseren en letten vooral op zoogdieren en plots zagen we een mol zwemmen en Wim Verschraegen, je waarschijnlijk wel bekend, wilde er absoluut een fotootje van maken en daarom hebben we ons opgeofferd. Het water boven de 'kleine beemd' bleek echter dieper te zijn dan verwacht.

Reporterke : En uiteindelijk werd de mol gered ?

Hoeyke : Gered is een groot woord. We hebben hem bekeken en zagen dat hij goed kon zwemmen.

- Reporterke :* Heb je voor je job gevreesd toen je zag dat alle reservaten verdwenen waren ?
- Hoeyke :* Ik dacht wel dat door de stroming en de erosie alles weg zou zijn. Maar dan moeten we gewoon meer brugskes leggen.
- Reporterke :* Zou afdeling Natuur er ook niet beter een overzetboot leggen ?
- Hoeyke :* Ja, we willen eens naar Antwerpen gaan zien naar de containerschepen want het moeten schepen zijn met een zekere diepgang.
- Reporterke :* Denk je dat de zeearend bij ons zo lang blijft zitten doordat de vogel denkt dat de beemden soms een zee wordt ?
- Hoeyke :* Dat zou kunnen. Ik ben maar een amateursornitoloog. Ik kan daar niet op antwoorden.
- Reporterke :* Heb je het idee dat Saeftinge niets meer voorstelt na je ploetertocht in de Halsche-Beemden ?
- Hoeyke :* Saeftinge is peanuts in vergelijking met de Beemden. Er is minder water. In Saeftinge zit je tot aan je knieën in de 'blups', in de Beemden tot aan uwe <BIEP>. De keuze is dan rap gemaakt.
- Reporterke :* Heb je nog iets te melden aan onze trouw leespubliek ?
- Hoeyke :* Dat er uiteindelijk geen foto van de mol werd getrokken
- Reporteke :* Dan zullen we het hier maar bij laten.
Drinken we nog iets ?

Heb je zelf iets interessants gezien, meegemaakt, in uw tuin staan, ... en heb je lekkere drankjes en hapjes in huis, aarzel dan niet om contact op te nemen met uw sympathieke reporterke !

*Uw reporterke,
WimVerschraegen*

De bijna getrokken foto
van de zwemmende mol

De Hávamál

De meeste geloven en godsdiensten zijn gebaseerd op waarden. De waarden bepalen de te bewandelen weg van de godsdienstige mens. De waarden die een geloof predikt zijn meestal goed, de instituten die een geloof prediken niet altijd (vb. de fouten van onze katholieke kerk). Ook de Germanen hadden zo hun waarden dewelke zijn opgeschreven in de Hávamál. De Hávamál (wat betekent: 'Het lied van de Hoge') is te vergelijken met de tien geboden, (7 hoofdzonden, werken van barmhartigheid, enz...) voor de christenen, ze zijn echter veel uitgebreider en meer gebaseerd op details. Toch geven ze een duidelijk beeld over het volk waarvan velen (zoniet de meeste) nog steeds bloed in de aderen hebben stromen. Uit de onderstaande verzen mag duidelijk zijn dat onze voorouders niet de racistische en gewelddadige barbaren zijn waarvan menig rechtse groepering gretig misbruik heeft gemaakt.

Voor de aangehaalde verzen heb ik de Marcel Otten vertaling van de Edda (Codex Regius) gebruikt.

*Vers 3 : Over gastvrijheid

Het vuur zoekt hij die binnenkwam, die koud is tot op zijn knieën.
Eten en drinken moet de man hebben die over de bergen kwam.

*Vers 6 : Over wijsheid

Prijs nooit je eigen wijsheid, hoed je eerder voor wat je zegt.
Als je ergens alert en zwijgzaam aanklopt haal je zelden ongeluk op de hals.

De trouwste vriend van eenieder is een goed stel hersens.

*Vers 12 : Over drank

Niet zo goed is wat wijs heet te zijn; drank voor de mensenkinderen,
Want des te meer men drinkt des te minder men greep heeft op het verstand.

*Vers 19 : Over drank

Klamp je niet vast aan de beker en drink kalm, zeg iets zinnig of zwijg.
Niemand wordt ongemanierdheid verweten die op een vroeg uur in bed kruipt.

*Vers 20 : Over gulzigheid

De veelvraat die zijn hoofd niet erbij houdt eet een gat in zijn leven.
Vaak wekt de pens van een stomkop de lachlust van de verstandigen

op.

*Vers 23 : Over problemen

Een onverstandig man ligt elke nacht wakker en peinst over alles en nog wat.

Hij is moe als het weer morgen wordt en alle ellende is als het was.

*Vers 34 : Over vriendschap

Lang is de omweg naar een kwalijke vriend, al woont hij nog vlak langs de weg.

Recht is het pad naar een ware vriend, al moet men er verder voor reizen.

*Vers 49 : De naakte kleden

Ik gaf mijn kleren in een open veld aan twee mannen van hout.

Het leken hielden met een mantel om, naakt is een man niemand.

*Vers 50 : Over liefde

De pijnboom kwijnt weg in een gehucht, niet meer beschut door naalden of bast.

Zo vergaat het ook een man door niemand geliefd.

Waarom zou hij lang leven?

*Vers 54 : Over wijsheid

Een gemiddeld verstand moet een man bezitten, nooit moet iemand te wijs wezen.

Zelden is een verstandig man vrolijk van hart, als hij teveel aan verstand heeft gekregen.

*Vers 71 : Levenslust

Een lamme kan paardrijden en met één hand hoed je een kudde.

Een dove kan vechten en standhouden.

Beter blind dan te worden verbrand, aan een lijk heeft niemand behoefte.

*Vers 72 : Kinderloosheid

Eén zoon is beter, al wordt hij geboren nadat zijn vader heen is gegaan.

Een grafsteen staat zelden aan de rand van de weg als een verwant die er niet neergezet had.

*Vers 124 : Vriendschap

Wederzijds is de genegenheid als je besluit, heel je hart bij iemand te luchten.

Alles is beter dan vals zijn,

het is geen vriend die alleen maar loven kan.

*Vers 133 : Karakter

Niemand is zo goed dat hij vlekkeloos is,

noch is hij zo slecht dat hij nergens toe deugt.

*Vers 134 : respect voor de ouderen

Lach nooit om een oude prevelaar,
vaak is het juist wat een bejaard man zegt;
vaak zijn de woorden helder van een rimpelig vel.

*Vers 135 : Gastvrijheid

Blaf geen gast af, spuug bij het hek niet naar hem,
behandel een sloeber goed.

Hierboven heb ik een kleine greep genomen uit de 164 wijsheden en levensregels uit de Hávamál. Het moge duidelijk wezen dat er nog zeer vele verloren zijn gegaan. Wat vooral opvalt is het karakter van de verzen, het valt op hoe weinig verzen er handelen over strijd, en geweld. Je zou wel iets anders verwachten van de brute Noormannen die niets anders deden dan roven, plunderen en verkrachten. Het idee dat men in de Hávamál van mijn geliefde voorouders krijgt is er één die belang hecht aan vriendschap (vers 124 illustreert dit zeer mooi) en gastvrijheid (vers 3 en 135), nochtans zijn de meeste rechts geaarde personen die dwepen met het Germanendom niet zo gastvrij, laat ik hier dan ineens ook het woordje 'ironie' maar vallen. Verder blijkt dat de Vikingen niet altijd 'zat' rondliepen en dat ze ook niet constant zaten te 'vreten'. Respect voor ouderen, voor gehandicapten (vers 71) zijn allemaal aspecten uit de Germaanse levenswijze. Tevens was het een volk dat behoefte had aan liefde (vers 50).

Het enige dat we de Hávamál kunnen verwijten is dat alle verzen een man als onderwerp hebben, de verzen gaan nooit over vrouwen. Toch mag men niet vergeten dat het een zeer geëmancipeerde godsdienst was (als men het een godsdienst mag noemen) als men het vergelijkt met ons eigenste christendom waar ten tijde v.d. hoogdagen v.d. inquisitie (14^e-15^e E.) een discussie heerste of een vrouw nu wel een ziel had of niet, daar ze uit de man geschapen is. (Ik vraag me trouwens af of onze kerkelijke vaders er al uit zijn.) Maar ja het christendom is geëvolueerd, waarom zouden de Germaanse leefregels niet mogen evolueren ?

Bart Hoeymans

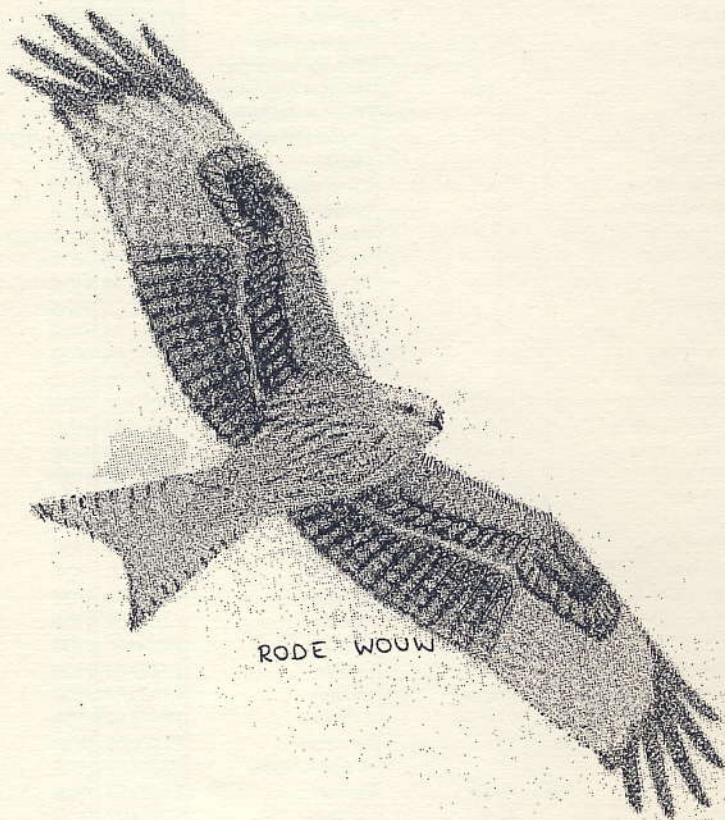
Bibliografie :

-Edda : Marcel Otten (Ambo/Amsterdam -2000)

Waarnemingen

Datum	Soort	Aant.	Plaats	UTM	Waarn.
14/12/2001	Houtsnip	1	Wortel Kolonie	FS/26,96	HOB
14/12/2001	Distelvink	2	Desta	FT/25,00	HOB
14/12/2001	Ijsvogel	1	Mosten	FT/20,03	HOB
14/12/2001	Middelste zaagbek	1 wijffe	Mosten	FT/20,03	HOB
16/12/2001	Goudvink	1 gehoord	Schootsen Hoek	FS/25,97	HOB
18/12/2001	Wilde zwaan	4 2 adult (overvl.)	3-gezusters	FT/21,03	HOB
18/12/2001	Middelste zaagbek	1 wijffe	Mosten	FT/20,03	HOB
20/12/2001	Middelste zaagbek	1 wijffe	Mosten	FT/20,03	HOB
20/12/2001	Goudvink	5	Duivelskuil	FS/25,85	HOB
20/12/2001	Rietgans	54 overvliegend	Duivelskuil	FS/25,85	HOB
20/12/2001	Goudvink	1	Asputten	FT/21,03	HOB
29/12/2001	Goudvink	1 wijffe	Schootsen Hoek	FS/25,97	HOB
3/01/2002	Barmsijs	5	Asputten	FT/21,03	HOB
3/01/2002	Rietgans	76	Meersel-dreef	FT/22,06	HOB
3/01/2002	Rietgans	17 overvliegend (W)	Halsche Beemden	FS/26,98	HOB
3/01/2002	Havik	1 wijffe	Halsche Beemden	FS/27,98	HOB
3/01/2002	Rietgans	20 overvliegend (W)	Halsche Beemden	FS/27,98	HOB
4/01/2002	Zeearend	1 juv.	Wortel Kolonie	FS/27,97	HOB+VLH
5/01/2002	Distelvink	1	Mosten	FT/20,03	HOB
5/01/2002	Sneeuwvangs	1 witte vorm	Grote markmeander	FT/22,04	HOB
5/01/2002	Kleine zilverreiger	1	Grote markmeander	FT/22,04	HOB
5/01/2002	Zeearend	1 juv.	Wortel Kolonie	FS/27,97	HOB+LEJ
5/01/2002	Rode wouw	1	Halsche Beemden	FS/26,98	HOB+LEJ+SEG
13/01/2002	Goudvink	2 man.	Halsche Beemden	FS/26,98	HOB+VEW
13/01/2002	Ijsvogel	1	Halsche Beemden	FS/26,98	HOB+VEW
14/01/2002	Ijsvogel	1	3-gezusters	FT/21,03	HOB
14/01/2002	Barmsijs	5	Halsche Beemden	FS/27,98	HOB
17/01/2002	Grote zaagbek	4 1 man.	Mosten	FT/20,03	HOB
19/01/2002	Houtsnip	1	Wortel Kolonie	FS/27,97	VEW
21/01/2002	Grote zaagbek	3 1 man.	Mosten	FT/20,03	HOB
21/01/2002	Rietgans	5 overvliegend	Mosten	FT/20,03	HOB
20/01/2002	Rietgans	100 overvliegend	Minderhout	FS/22,98	HOB
21/01/2002	Witgatje	1	Wortel Kolonie	FS/27,97	HOB
22/01/2002	Grote zaagbek	2 wijffe	Mosten	FT/20,03	HOB
22/01/2002	Brilduiker	1 man.	Mosten	FT/20,03	HOB
22/01/2002	Nonnetje	1 wijffe	Mosten	FT/20,03	HOB
22/01/2002	Blauwe kiekendief	1 wijffe	Asputten	FT/21,03	HOB
23/01/2002	Grote zaagbek	2 wijffe	Mosten	FT/20,03	HOB
23/01/2002	Rietgans	5 overvliegend	Wortel Kolonie	FS/26,96	HOB
26/01/2002	Nonnetje	1 wijffe	Mosten	FT/20,03	HOB
26/01/2002	Grote zaagbek	2 wijffe	Mosten	FT/20,03	HOB
26/01/2002	Pijlstaart	12 7 man.	E-19put	FS/19,98	HOB
3/02/2002	Distelvink	1	Asputten	FT/21,03	HOB
4/02/2002	Distelvink	1	Wortel Kolonie	FS/26,97	HOB
5/02/2002	Grote zaagbek	4 wijffe	Mosten	FT/20,03	HOB
13/02/2002	Grote zaagbek	4 wijffe	Mosten	FT/20,03	HOB
14/02/2002	Havik	1	Wortel Kolonie	FS/27,97	HOB

14/02/2002	Distelvink	1		Wortel Kolonie	FS/27,97	HOB
16/02/2002	Grote zaagbek	4	wijfje	Mosten	FT/20,03	HOB
17/02/2002	Goudvink	2	gehoord	Merksplas Kolonie	FS/27,91	HOB
19/02/2002	Zeearend	1	juv.	Wortel Kolonie	FS/26,96	HOB
21/02/2002	Zeearend	1	juv.	Wortel Kolonie	FS/26,96	HOB
20/02/2002	Goudplevier	10		Moerven	FS/09,98	HOB
23/02/2002	Goudplevier	7		E-19put	FS/19,98	HOB
23/02/2002	Goudplevier	24		Engeleven	FS/21,98	HOB
23/02/2002	Kruisbek	1	zangpost	kalmthoutse Heide	ES/99,96	HOB
23/02/2002	Brilduiker	6		kalmthoutse Heide	ES/99,96	HOB
24/02/2002	Groenling	300		Wortel Kolonie	FS/25,96	HOB
18/03/2002	Havik	1	wijfje	Halsche Beemden	FS/27,98	HOB
19/03/2002	Boomleeuwerik	1	zangpost	Wortel Kolonie	FS/26,97	HOB
19/03/2002	Grote gele kwikstaart	1		Wortel Kolonie	FS/26,96	HOB

RODE WOUW

Conservators :

De Halsche Beemden (Mind.)

Tom Verschraegen
Abelenstraat 11/2
3500 Hasselt
☎ 0486/28.50.96

Aschputten (Meer)

Bart Hoeymans
Sint Clemensstraat 8
2322 Minderhout
☎ 03/314.48.48

Frankenberg (Meer)

Gie Segers
Sluiskensweg 4
2310 Meer
☎ 03/315.88.06

Jan Spannenburgmuseum

Jaak Brosens
Kerkstraat 48
2328 Meerle
☎ 03/315.74.41

PiepWerkGroep (Pi.W.G.) JNM

Leen Segers
Sluiskensweg 4
2310 Meer
☎ 03/315.88.06

Hoofdredacteur 't Bieteutje :

Wim Verschraegen
Heilig Bloedstraat 6
2320 Hoogstraten
☎ 03/314.47.75 (☎ 0497/28.18.66)
ingridwim@hotmail.com

Contactpersonen deelwerkgroepen van Werkgroep Natuurstudie :

VogelWerkGroep (V.W.G.)

Bart Hoeymans (zie hoger)

ZoogdierenWerkGroep (Z.W.G.)

Dimitri Van Pelt (zie hoger)

PlantenWerkGroep (P.W.G.)

Jack Govaerts
Donckstraat 12
2321 Meer
☎ 03/315.71.85

Amfibieën-, Reptielen en Vissen WerkGroep (A.R.V.W.G.)

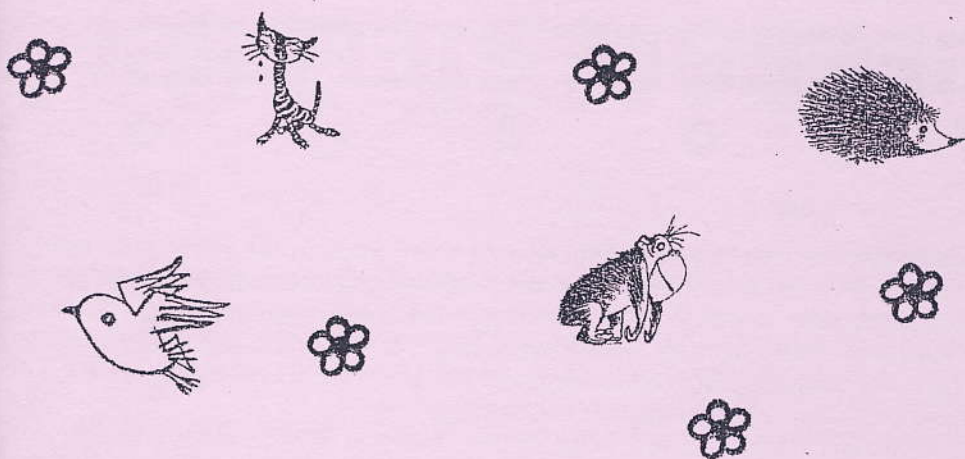
Bart Hoeymans (zie hoger)

Vieze BeestjesWerkGroep (V.B.W.G.) of Werkgroep Ongewervelden

Wim Verschraegen (zie hoger)

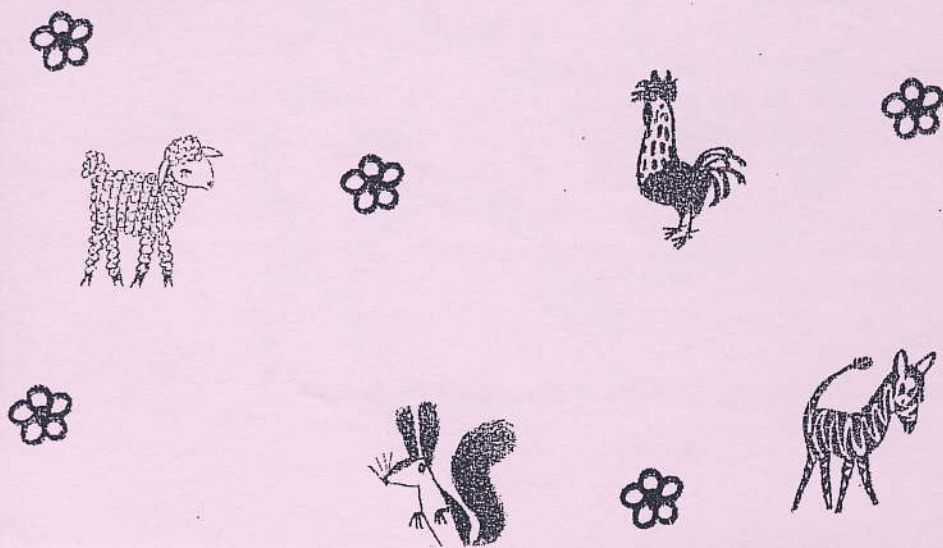

NATUURWERKGROEP
MARKVALLEI

Piepteutje

Speciaal voor onze piepertjes

GEGROET PIEPERS!

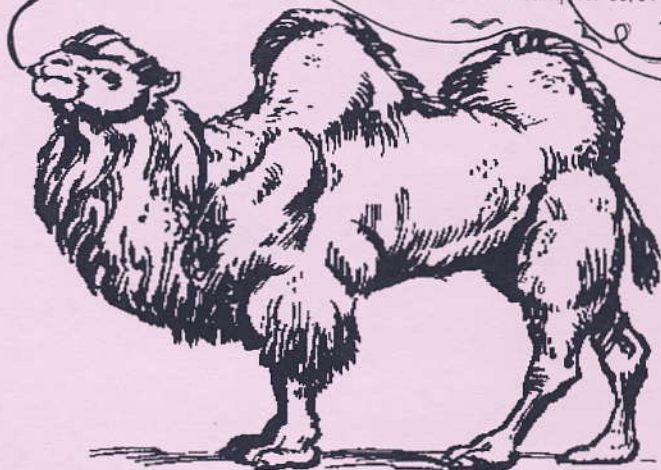
Hier is hij dan: de nieuwe piepteut!!! De lente komt eraan en dat zullen jullie ook wel voelen. Nog een paar maanden en het is alweer grote vakantie met ons fantastisch kamp naar Torgny. Dat ligt helemaal in het Zuiden van ons landje! Zeker niet te missen. Maar zover zijn we natuurlijk nog niet. Eerst nog een paar maanden naar het schooltje. En in afwachting van het kamp zijn er natuurlijk nog de spetterende JNM-activiteiten die ook niet te missen zijn!

In deze piepteut staan weer veel leuke dingen. Jasper is zo lief geweest om ook te helpen. Volg allemaal zijn voorbeeld en maak artikeltjes, tekeningen en ze staan in de volgende piepteut. Ook is er een knutseltip, spelletje, wat meer over de lente, je mag hem dus zeker niet vergeten is goed te lezen!

Veel plezier er alvast mee!

Ik wil iets laten weten
Bij de Maaihoek zitten twee buizerds
In de buurt van de moste zit een hertje
Bij de e10 put kun je mooie eenden bekijken
Bijvoorbeeld: de kulfeend, nonnetjes, aalscholver
Vooraf: van december tot maart

Meer info bij Koen Van Aert tel 03/315.
Of Bard Hoeimans tel 03/314.48.48

DE LENTE!

De lente is er weer! De dagen duren langer en het wordt al wel een beetje warmer! En dat betekent ook dat de natuur terug wakker wordt: de vogels komen terug naar hier gevlogen, we zien terug vlindertjes fladderen, er worden veel babyzoogdieren geboren, er komen overal nieuwe bloemen te voorschijn, Kortom met de natuur zit in de lente niet stil!

Wat gebeurt er nu allemaal juist in de lente?

Onze dieren maken vanalles mee in de lente en ook onze planten. In de piepteut gaat het alleen over de dieren.

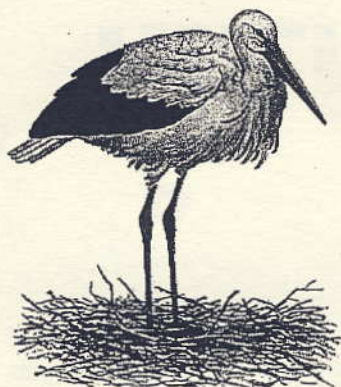
De dieren zitten niet stil als het lente wordt. Je zal zelf wel merken dat je nu veel meer dieren te zien krijgt!

Zoals jullie wel weten, zijn er ongeloofelijk veel dieren! Dus als we moeten kijken naar alle dieren die iets meemaken in de lente, zal deze piepteut veeeeeel te klein zijn. Bij ons leven ook niet alle dieren, daarom gaat het in dit artikelje vooral over de dieren die bij ons leven of die wij wel eens te zien krijgen.

Meer dan de helft van de vogels had het land verlaten om de winter te gaan doorbrengen in warmere oorden. Zij vinden het bij ons in de winter te koud. Maar op een mooie morgen laten de trekvogels hun eerste liederen horen. Recht uit Afrika komen ze aan, de zwaluw, de roodstaart en nog vele andere. Niet alle vogels komen natuurlijk uit Afrika, ze komen ook van andere warme plaatsen. Vanaf 15 april komt er elke dag een nieuwe soort vogel terug.

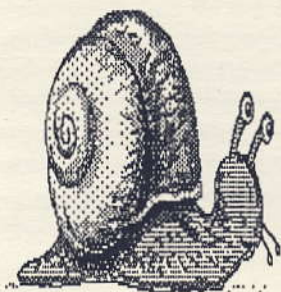
Ook 's morgens horen we heel goed dat het lente wordt. De vogeltjes doen dan heel hard hun best om ieders hun lied te zingen.

De ooievaars bijvoorbeeld komen aan in Maart aan. In april en mei leggen ze eieren. Twee maanden later vliegen hun jongen uit het nest weg. En dan vertrekken ze met zijn allen samen in augustus-september terug naar een plek waar het warmer is.

Opstaan, lui lakken! De lente betekent voor heel wat dieren het einde van de winterslaap. Insecten, hagedissen, slangen, ze verlaten allemaal hun winterschuilplaats.

Ook de huisjesslak is zo een dier dat een winterslaap houdt. Warm weggedoken in haar huisje, voelt de huisjesslak dat de dagen langer worden en dus dat de lente begint. Ze ademt steeds sneller, haar hart begint weer opnieuw harder te kloppen en haar lichaamstemperatuur stijgt. Ze prikt het deksel van haar schelp door. Daarna gaat ze naar buiten en ze heeft veel dorst en veel honger. Tijdens haar winterslaap van 6 maanden is ze een vierde van haar gewicht kwijt geraakt!

Het seizoen van de baby's! In de lente worden bij de dieren ook heel veel kleintjes geboren. Denk maar aan de vogels die hun nest bouwen en eieren leggen waar dan kleine vogeltjes uitkomen.

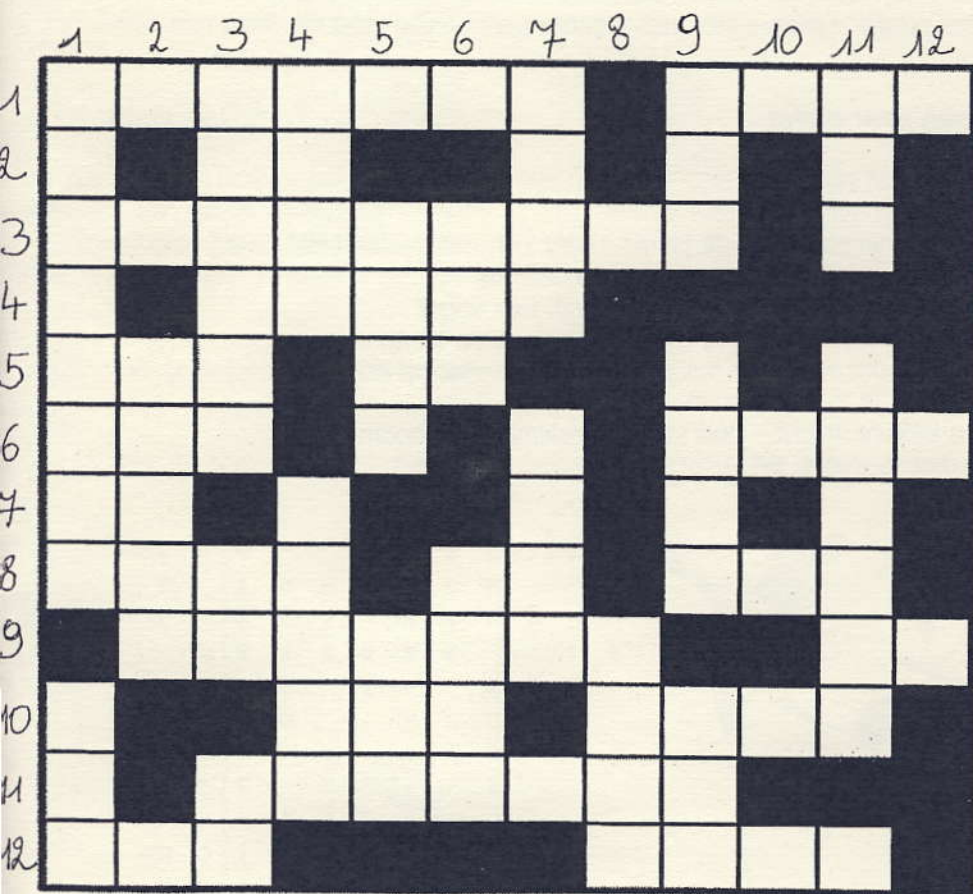
Vanaf februari, als ze hun winterslaap net gedaan hebben, gaan de padden, kikkers en watersalamanders naar een meer, paren er en leggen eitjes in het water. Daarna begeven ze zich opnieuw naar de stabiele grond om lekker te smullen!

En niet alleen de padden, kikkers en salamanders gaan paren. Ook de zoogdieren krijgen baby'tjes. Dat heb je misschien zelf ook al wel opgemerkt: kleine geitjes, lammetjes,...

SPELLETJE!

Kruiswoordraadsel

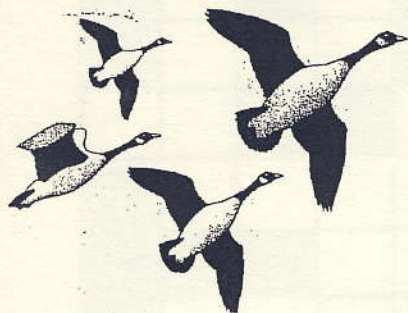

Van links naar rechts

1. amfibieën die je wel eens hoort kwaken – in het bos zie je er veel
2. groente waardoor je moet huilen
3. vogels die de baby'tjes brengen
4. geluid dat een kikker maakt
5. mensen uit Spanje roepen dit – ken je deze plant ...?
6. boom met naalden – een vogelsoort
7. dier zonder medeklinkers
8. diertje die in je haar zitten en kriebelen - dat is wel ... gek! - daarmee hoor je
9. een zoogdier – ... ben Eva
10. 75 min 74 – vogel die je veel op het water ziet
11. dier met veel armen dat in het water leeft
12. daar schrijf je mee – dier met 8 poten

Van boven naar onder

1. reptiel met een grote bek – dier dat eieren legt
2. de koning der dieren
3. kleintje van een kip – dit geluid maakt een ezel – staat dat ... dat boek?
4. hier door ademt een vis – meer dan één os
5. hier zet je bloemen in – de mond van een vogel
6. ander woord voor paling – daarin slaap je op kamp
7. een dier dat vaak een huisje meedraagt – warme drank
8. dit maak je in de vakantie
9. een lekkere vrucht – huis van een eskimo – loofboom
11. loofboom – onze JNM-voorzitster

N	I	P	S				N	E	P
		S	I	V	T	K	N	I	I
		D	N	E	E	N	E	E	K
K	I		R	E	E	B	S	V	W
	R	O	O	E	T		S	I	L
	G	L	H				O		I
S		A	N	G	T		S	N	D
			I			A	L	E	O
					K	A	V	K	K
	M	S	A	R	A	V	E	I	O
	L	E	L				I	U	R
M	O	B	O	S	E	R	K	K	K

Oplossing:

ACTIVITEITENKALENDER

zondag 7 april 2002

WANDELING BLEEKE HEIDE

Onze eerste zondagswandeling trekt deze keer de grens over naar Chaam. De voorjaarsbloeiers zullen er zijn evenals de terugkerende vogels

Waar ? Wanneer? Kerk Meerle – 9.00 uur

Verantwoordelijke: Jack Govaerts (03 315 71 85)

Organisatie: Natuurpunt Markvallei

vrijdag 19 april 2002

VERGADERING NME

Waar ? Wanneer? Jan Spannenburgmuseum om 19.30 u

Verantwoordelijke: Drie Oomen (03 315 02 45)

Organisatie: Werkgroep educatie Natuurpunt Markvallei

zaterdag 20 april 2002

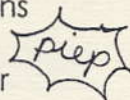
OPRUIMACTIE ZWERFVUIL

De Milieudienst van de stad Hoogstraten organiseert een grote opruimactie in heel de gemeente. Ook wij willen ons steentje bijdragen naast de Mark.

Waar ? Wanneer? Watermolen Meersel-Dreef om 9.00 uur

Verantwoordelijke: Drie Oomen (03 315 02 45) en Geert Brosens (03 315 06 56)

Organisatie: Natuurpunt Markvallei en JNM Markvallei

zondag 21 april

PRAKTIJKWANDELING VOGELCURSUS

Waar ? Wanneer? Jan Spannenburgmuseum om 9.00 uur.

Verantwoordelijke: Jef Leestmans (03 314 60 14)

Organisatie: Natuurpunt Markvallei

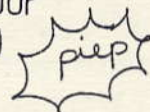
zondag 21 april

WANDELING DAG VAN DE AARDE met BGJG

Waar ? Wanneer? Kapelletje van Hal om 14.00 uur

Verantwoordelijke: Jack Govaerts (03 315 71 85)

Organisatie: Natuurpunt Markvallei

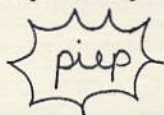
zondag 28 april

NATIONALE PIEPDAG

Alle piepers van heel Vlaanderen komen samen op de nationale piepdag. Meer informatie in het Kikkertje of bij de piepbegeleiding

Verantwoordelijke: Leen Segers (03 315 88 06)

Organisatie: JNM

zondag 5 mei 2002

OPEN NATUURDAGEN

De Open Natuurdag gaat dit jaar door in "De Bonte Klepper" in Rijkevorsel. Wij voorzien twee wandelingen deze eerste zondag van de maand.

Waar ? Wanneer? Kanaalbrug weg Oostmalle-Rijkevorsel om 9.00 uur en om 14.00 uur.

Verantwoordelijke: Jack Govaerts (03 315 71 85)

Organisatie: Natuurpunt Markvallei

9 tot 12 mei 2002

WEEKEND IN HET EIFFELGEBERGTE

Over dit verwenweekend vindt U verdere uitleg in dit Bieteutje.

vrijdag 17 mei 2002

BASISCURSUS INSECTEN

De andere lesdata vindt je elders in dit Bieteutje. (Inschrijven verplicht! – zeer dringend)

Waar ? Wanneer? Jan Spannenburgmuseum van 19.30 u tot 22.30 u.

Verantwoordelijke: Wim Verschraegen (03 314 47 75)

Organisatie: Natuurpunt Markvallei

zondag 19 mei 2002

NACHTEGALENTOCHT

In de vroege uurtjes bieden wij U de mogelijkheid om van de zang van onze vogels te genieten in de Halsche Beemden. Nadien kunnen degenen die het wensen mee gaan ontbijten "Spek met eieren" tegen kostprijs.

Wel vooraf inschrijven voor 10 mei bij Drej Oomen.

Waar ? Wanneer? Kapel van Hal (Minderhout) om 6.00 uur

Verantwoordelijke: Drei Oomen (03 315 02 45)

Organisatie: Natuurpunt Markvallei

zondag 19 mei

PIEPACTIVITEIT

Alle piepers op post!

Waar ? Wanneer? De Mosten om 14.00 uur

Verantwoordelijke: Leen Segers (03 315 88 06)

Organisatie: JNM Markvallei

zaterdag 25 mei

JNM-VERGADERING

Waar ? Wanneer? Jan Spannenburgmuseum om 19.00 uur

Verantwoordelijke: Ingrid Brosens (03 314 47 75)

Organisatie: JNM Markvallei

zaterdag 1 juni

INI-FIESTOCHT

Op de fiets gaan we op zoek naar beestjes en plantjes.

Meebrengen: fiets, pick-nick en voldoende drinken.

Waar ? Wanneer? Lokaal om 9.00 uur (einde: 17.00u)

Verantwoordelijke: Loes Verbraeken (03 314 71 85) en Tinne Segers (03 315 88 06)

Organisatie: JNM Markvallei

zondag 2 juni 2002

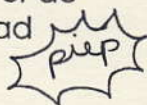
WANDELING LAARZENPAD

Onze maandelijkse wandeling trekt vandaag even over de grens. We gaan in Castelné een stuk van het laarzenpad volgen. **Laarzen zijn wel noodzakelijk !!!**

Waar ? Wanneer? Kerkplein Minderhout om 9.00 uur.

Verantwoordelijke: Jack Govaerts (03 315 71 85)

Organisatie: Natuurpunt Markvallei

zondag 9 juni 2000

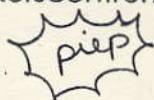
UITSTAP LIEREMAN

In het Turnhoutse gaan we op bezoek in de Liereman. We nemen eveneens een kijkje in het nieuwe bezoekerscentrum. (eigen vervoer)

Waar ? Wanneer? Lokaal om 14.00 uur.

Verantwoordelijke: Ingrid Brosens (03 314 47 75)

Organisatie: Natuurpunt Markvallei

woensdag 12 juni 2002

VERGADERING NATUURPUNT

Waar ? Wanneer? Jan Spannenburgmuseum om 20.00 uur.

Verantwoordelijke: Dreij Oomen (03 315 02 45)

Organisatie: Natuurpunt Markvallei

vrijdag 14 juni

NACHTZWALUWTOCHT

Vanaf het lokaal rijden we samen naar de nachtzwaluwen.

Waar ? Wanneer? Lokaal om 19.30 uur

Verantwoordelijke: Dreij Oomen (03 315 02 45)

Organisatie: Natuurpunt Markvallei

vrijdag 21 juni

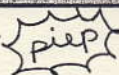
DEADLINE 'T BIETUETJE

Artikels moeten binnenkomen bij Wim Verschraegen.

maandag 22 - zondag 28 juli

JNM-KAMP

Meer informatie vindt je in dit Bietuetje.

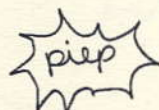
OPROEP

Op zondag 21 april gaat de jaarlijkse wandeling door van de Gezinsbond ter gelegenheid van de Dag van de Natuur. Hierbij zijn er gewoonlijk veel aanwezigen. Wij vragen daarom aan onze leden natuurgidsen om zo talrijk mogelijk aanwezig te zijn om deze wandeling te begeleiden. Neem contact op met Jack Govaerts, hij rekent op uw aanwezigheid.

TER INFORMATIE

Op zaterdag 27 april a.s. is er een samenkomst van de beheerswerkgroep van Ankona in Hoogstraten.

Deze beheersbijeenkomst handelt over weidevogels. Er zijn voordrachten door Jef en Stijn Leestmans voorzien en er is een terreinbezoek aan "De Hees".

= AANGERADEN VOOR KINDEREN TOT 12 JAAR

= AANGERADEN VOOR JONGEREN VAN 12 TOT 15 JAAR

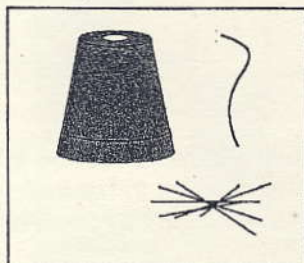
KNUTSELEN!

Maak zelf een oorwormhotel.

's Nacht gaan oorwormen op luizenjacht, maar overdag slapen ze. Het liefst op een stil en donker plekje. Met een bloempot, een stuk touw en wat stro knutsel je heel snel een oorworm hotel in elkaar. Zoek een mooi plekje in de tuin naast een plant die opgegeten wordt door luizen, zodat dat oorwormen 's nacht wat te eten hebben.

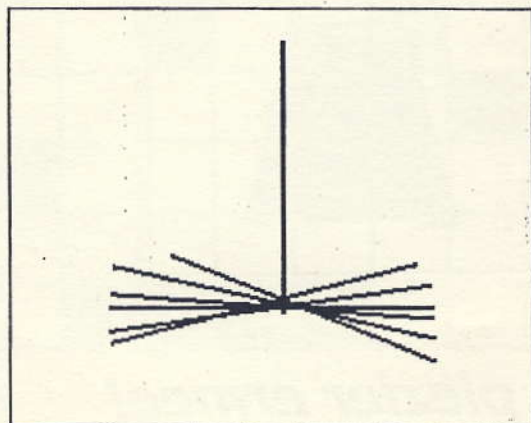
Wat heb je nodig?

- ★ een bloempot van aardewerk
- ★ met een gat in de bodem
- ★ bundeltje stro van 25 cm lang
- ★ stuk touw van 1 meter

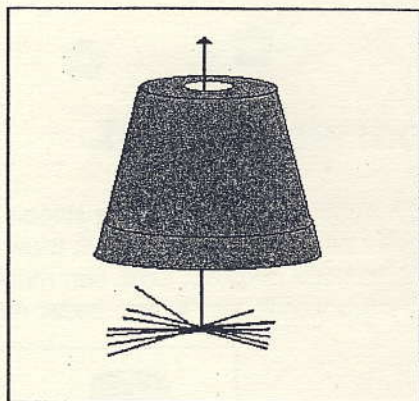

Hoe moet je het oorwormhotel maken?

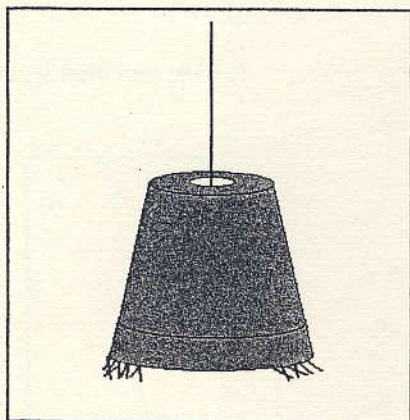
1. Pak de bos stro en bind er in het midden een stuk touw omheen.

2. Pak de bos stro en bind er in het midden een stuk touw omheen.

3. Trek het touw aan zodat het stro in de bloempot zit.
Leg een stevige knoop in het touw.
Hang het oorwormhotel aan een tak een stuk boven de grond.

Veel plezier ermee!

JASPER!

Een applausje voor Jasper want hij heeft ook meegewerkt aan deze piepteut. Jasper vertelt jullie alles over de bombardeerkever!

Bombardeerkever

(Brachinus crepitans)

Een van de diertjes die ik heel boeiend vind is de bombardeerkever. Ik las al bladerend in mijn natuurgids (ANWB natuurgids) volgende beschrijving. De Dekschilden van de bombardeerkever zijn blauwgroen met overlangse ribben, kop en halsschild roodachtig. Hij komt voor in Midden- en Zuid-Europa, in stenig terrein en in Nederland alleen in Nederlands Limburg. Het is een kleine loopkever, die een unieke afweermethode tegen vijanden heeft ontwikkeld: met een hoorbare knal schiet hij een naar jodium ruikend kliervocht uit zijn achterlijf. In een explosiekamer reageren hydrochinonen met waterstofperoxide. Daarbij stijgt de temperatuur tot 100 graden celcius en de bij de reactie gevormde chinonverbindingen worden door de gasdruk naar buiten geslingerd.

Als iemand weet of deze kever ook bij ons voorkomt en hem ooit heeft gezien zou ik dat graag horen. Misschien dat iemand van de JNM me kan helpen.

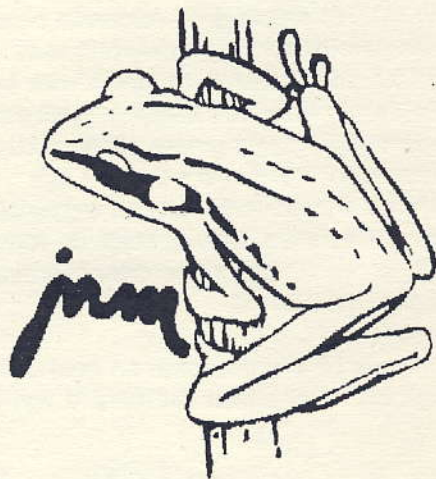
Jasper Adriaensen

BAAI BAAI!

Zo liefste piepertjes, de piepteut zit er weer op voor deze keer! Deze keer is het echt de allerlaatste keer dat ik (ik ben Eva) hem maak. In het vervolg gaat Leentje hem maken (bedankt hé Leentje en veel succes!). Ook wil aan jullie nog zeggen dat ik ermee stop. Ik ben dus geen piepverantwoordelijke meer en dus ook geen piepbegeleiding. Jullie waren fantastische piepers en ik ga jullie zeker missen! En plaagt de rest van de piepbegeleiding maar goed!

Dikke kussen van Eva en ook van de piepbegeleiding!

Artikeltjes, tekeningen, gedichtjes,... binnenbrengen bij

Leen Segers
Sluiskensweg 4
2321 Meer
03/3158806

e-mail: kwebbelleen@yahoo.com

Zinne Van Aert

beloning van de piepocrochtiertijde

groene kabouter

roode kabouter

